19/02/2024

Ναυπάκτου Ιερόθεος: «Ἡ παπάς παπάς ἡ ζευγάς ζευγάς»

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου

- **Του Σεβ. Μητροπολίτη Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου κ. Ιεροθέου**

Στήν Βουλή πρόσφατα ὅταν συζητοῦσαν τό Νομοσχέδιο γιά τόν «πολιτικό γάμο τῶν ὁμοφυλοφίλων» καί τήν «τεκνοθεσία», ἀκούστηκε ἡ φράση «ἤ παπᾶς παπᾶς ἤ ζευγᾶς ζευγᾶς» ὡς ἀπάντηση πρός τήν Ἐκκλησία καί τούς ἐκφραστές της, μερικοί δέ δημοσιογράφοι τό θεώρησαν ὡς περιφρονητική ἀπάντηση στόν Ἀρχιεπίσκοπο, ὕστερα ἀπό τίς θέσεις πού διατυπώθηκαν ἀπό τήν Ἐκκλησία γιά τό θέμα αὐτό.

Ἡ προέλευση τῆς φράσης

Ὁ Τάκης Νατσούλης στό βιβλίο του «Λέξεις καί φράσεις παροιμιώδεις» γράφει γιά τήν προέλευση τῆς παροιμίας αὐτῆς.

«”Ἤ παπᾶς παπᾶς ἤ ζευγᾶς ζευγᾶς”. Εἶναι καί αὐτή μιά ἔκφραση πού τήν ἀκοῦμε τακτικά καί ὁ πρῶτος πού τήν εἶπε κι ἔφθασε στήν ἐποχή μας, ἦταν ὁ Γέρος τοῦ Μοριᾶ, ὁ Θεόδωρος Κολοκοτρώνης.

» Μία μέρα πού’ χαν ὁρίσει σύναξη, γιά νά πᾶνε νά κρατήσουν καρτέρι, σύμφωνα μέ τίς πληροφορίες πού εἶχαν ὅτι θά περνοῦσαν ἀπό ἕνα χωριό Ἀρβανίτες, ἕνα ἀπό τά παλικάρια του ἀργοῦσε νά’ ρθει. Κι αὐτός ἦταν ἕνας παπᾶς, πού εἶχε παρατήσει τά τελετουργικά του καθήκοντα καί εἶχε ἀφιερωθεῖ στόν ἅγιο ἀγώνα τῆς ἀπελευθέρωσης τῆς πατρίδας του ἀπό τούς ἀπίστους ἐχθρούς. Ἐκεῖ πού ἦταν ἕτοιμος νά δώσει ἐντολή στ’ ἀσκέρι νά ξεκινήσει, νάσου καί φάνηκε ἀπό μακριά νά’ ρχεται τρέχοντας ὁ παπα-Λευτέρης.

» Σ’ ἐρώτηση τοῦ Γέρου γιατί ἄργησε, αὐτός ἀπάντησε πώς, καθώς περνοῦσε ἀπό τό χωριό, εἶδε τή χήρα τοῦ κακομοίρη τοῦ Θανάση πού σκοτώθηκε, νά προσπαθεῖ νά ζευγαρώσει τό χωραφάκι της, ἀλλά τῆς ἦταν ἀδύνατο. “Τότε τή λυπήθηκα καί κάθησα νά τή βοηθήσω”.

» – Ἤ παπᾶς παπᾶς ἤ ζευγᾶς ζευγᾶς θά εἶσαι, τοῦ εἶπε τότε ὁ Κολοκοτρώνης κι ἔδωσε ἐντολή νά ξεκινήσουν».

Ἐπομένως, αὐτή ἡ φράση ἔχει εἰδικό περιεχόμενο πού δέν εἶναι περιφρονητικό γιά τούς «παπάδες», πού στήν συγκεκριμένη περίπτωση ἀναφερόταν σέ ἕναν «παπᾶ-παλικάρι», ἔχει τήν ἔννοια τῆς ὁλοκληρωτικῆς ἀφιέρωσης τῶν «παπάδων» στόν ἀγώνα γιά τήν ἐλευθέρωση τῆς Πατρίδος καί στήν βοήθεια τοῦ λαοῦ.

Ἔτσι οἱ «παπάδες», κατά τήν διάρκεια τοῦ ἀγώνα ἦταν καί «παπάδες» καί «ἀγωνιστές-παλικάρια» καί μερικές φορές καί «ζευγάδες», βοηθώντας τόν λαό!!

Οἱ «παπάδες» ὡς «ζευγάδες» στήν ἐλευθερία τοῦ Ἔθνους

Εἶναι γνωστόν σέ ὅσους διαβάζουν ἱστορία ὅτι οἱ Κληρικοί ὅλων τῶν βαθμῶν βοήθησαν θυσιαστικά στόν ἀγώνα τῆς ἀπελευθέρωσης αὐτοῦ τοῦ τόπου, ἀπό τόν ὀθωμανικό ζυγό, γιά νά μποροῦν σήμερα μερικοί νά κυβερνοῦν καί νά βρίσκονται στό Κοινοβούλιο γιά νά ψηφίζουν!

Καί βεβαίως 400, καί σέ μερικά μέρη καί 500 χρόνια οἱ Κληρικοί κράτησαν ἀναμμένο τόν πόθο τῆς ἐλευθερίας στόν λαό, καθώς ἐπίσης διαφύλαξαν τήν πνευματική ἰδιοπροσωπεία τοῦ Γένους μας. Καί μόνον ἡ περίπτωση τοῦ ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ νά ἀναφερθῆ δείχνει τό μέγεθος τῆς θυσίας καί τῆς προσφορᾶς.

Ἐπίσης, οἱ Κληρικοί καί μοναχοί ἔδωσαν τά πάντα γιά τήν συγκρότηση τοῦ νέου

Ἑλληνικοῦ Κράτους, ὅπως τό βλέπουμε στά ἀπομνημονεύματα τῶν ἀγωνιστῶν, κατά τήν Ἐπανάσταση τοῦ 1821, καί ἰδιαίτερα στόν Στρατηγό Μακρυγιάννη. Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος ἔδειξε μέ πολλά βιβλία του, τό ὅτι ἡ Ἐκκλησία προσέφερε σχεδόν ὅλη τήν περιουσία της γιά τόν λαό, στήν πραγματικότητα τῆς ἀφήρεσαν οἱ κατά καιρούς πολιτικοί σχεδόν τό 96% τῆς περιουσίας της, σέ μερικές δέ περιπτώσεις χωρίς οὐσιαστικό ἀποτέλεσμα.

Ἡ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία προηγήθηκε τοῦ νέου Ἑλληνικοῦ Κράτους καί κάτι περισσότερο, ὁ Ἑλληνισμός «βαπτίσθηκε» στήν ὀρθόδοξη θεολογία καί ζωή καί δέν μπορεῖ νά «ξεβαπτισθῆ», ἀφοῦ ἡ ὀρθόδοξη διδασκαλία ἐκφράσθηκε μέσα ἀπό τούς ὅρους τοῦ ἑλληνισμοῦ. Ἡ ἑλληνική κοινωνία διαφέρει ἀπό τίς ἄλλες δυτικές κοινωνίες στίς ὁποῖες ὑπάρχουν ἄλλες θρησκευτικές καί χριστιανικές παραδόσεις.

Οἱ δικοί μας ὀρθόδοξοι «παπάδες», ὅπως ἔλεγε ὁ Στρατηγός Μακρυγιάννης, δέν εἶναι «οἱ καπουτσίνοι» τῆς δύσεως, ἀλλά ἕνα σημαντικό κομμάτι τοῦ λαοῦ.

Οἱ «παπάδες» ὡς «ζευγάδες» στήν ἐπιστήμη, στόν πολιτισμό καί τήν κοινωνία

Ὅταν κανείς ρίξη μιά ματιά μέσα στόν χῶρο τῆς Ἐκκλησίας καί στό ἔργο τό ὁποῖο ἐπιτελεῖται, θά διαπιστώση ὅτι οἱ Κληρικοί ὅλων τῶν βαθμῶν, οἱ ἀποκαλούμενοι περιφρονητικῶς «παπάδες» βρίσκονται σέ ὅλες τίς διαστρωματώσεις τῆς κοινωνίας μέ οὐσιαστικό καί ἀποτελεσματικό ἔργο.

Ἔχουν σπουδάσει ἐκτός ἀπό τήν θεολογία καί ἄλλες ἐπιστῆμες, ἤτοι φιλοσοφία, θετικές ἐπιστῆμες, ψυχολογία, κοινωνιολογία, σέ Πανεπιστήμια τοῦ ἐσωτερικοῦ καί τοῦ ἐξωτερικοῦ, διδάσκουν σέ ἀνώτατες Σχολές καί γενικά κάνουν διάλογο τῆς ὀρθοδόξου θεολογίας μέ τίς σύγχρονες ἐπιστῆμες καί καλλιεργοῦν τόν πολιτισμό.

Εἰδικότερα, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί Πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος, πρός τόν ὁποῖον περιφρονητικῶς κατά τήν ἑρμηνεία μερικῶν δημοσιογράφων ἀπευθύνθηκε αὐτή ἡ φράση, ἐκτός ἀπό τήν θεολογική ἐπιστήμη ἔχει σπουδάσει φιλολογία καί ἀρχαιολογία καί ἔχει ἀσχοληθῆ ἰδιαίτερα μέ τόν πολιτισμό καί τίς τέχνες. Φυσικά, τό κοινωνικό του ἔργο ὡς Ἱεράρχου, εἶναι μεγάλων διαστάσεων, καί ἡ ἐπί 16 χρόνια ἀρχιεπισκοποκή του διακονία χαρακτηρίζεται ἀπό νηφαλιότητα, κοινωνική προσφορά καί εὐαισθησία.

Τελικά τό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας εἶναι θεολογικό, σωτηριολογικό, πολιτιστικό, ἀλλά καί ἐξασκεῖ καί κοινωνικό ἔργο, καλύπτοντας τά κενά τοῦ Κράτους! Ἀσχολεῖται μέ τήν ζωή τῆς πόλης, ἀφοῦ κατά τόν Πλάτωνα ἡ πολιτική εἶναι ἐπίθετο, ὡς ζωή τῆς

πόλης καί ὄχι ἁπλῶς οὐσιαστικό, ὅπως ἐκλαμβάνεται σήμερα.

Ἑπομένως, ἡ Ἐκκλησία ἀσκεῖ καί μεγάλο πολιτιστικό καί κοινωνικό ἔργο καί δέν μπορεῖ νά ὑποβαθμισθῆ σέ μιά κοινωνική ὀργάνωση, σέ ἕνα ἁπλό πολιτιστικό Σωματεῖο, ἄν καί πολλές φορές τήν θεωροῦν καί κατώτερη ἀπό μιά συνδικαλιστική Ὀργάνωση, ἀφοῦ δέν ἀκούγεται, οὔτε ὑπολογίζεται ὅπως οἱ «συνδικαλιστικές ἑνώσεις!!

Παρά ταῦτα ἡ Ἐκκλησία μέ τήν προσφορά της, καί οἱ «παπάδες» ὡς «ζευγάδες» τῆς κοινωνίας καλύπτουν τά κενά καί τά ἐλλείμματα τοῦ Κράτους στόν Φιλανθρωπικό τομέα. Ἄν οἱ Κληρικοί σταματοῦσαν νά εἶναι καί «ζευγάδες», τότε θά κατέρρεε τό λεγόμενο «Κοινωνικό Κράτος».

Οἱ πολιτικοί ἄρχοντες καί ἡ ἐκκλησιαστική ζωή

Μέσα σέ μιά εὐνομούμενη πολιτεία ὁ λαός ψηφίζει τούς ἄρχοντες προκειμένου νά ἀσχολοῦνται μέ τά πολιτικά καί κοινωνικά ζητήματα. Ἡ ἁρμοδιότητά τους εἶναι νά φροντίζουν γιά τήν εὐνομούμενη πολιτεία καί τήν συγκρότηση τῆς κοινωνίας.

Στήν Ἑλλάδα οἱ Βουλευτές πού ψηφίζουν στό Κοινοβούλιο εἶναι μέλη τῆς Ἐκκλησίας, ἐκφράζουν καί πρέπει νά ἐκφράζουν τούς ψηφοφόρους τους πού εἶναι κατά βάση Ὀρθόδοξοι Χριστιανοί, χωρίς νά παραθεωροῦν τά δίκαια αἰτήματα τῶν μειονοτήτων.

Ἐπίσης, οἱ Βουλευτές, προκειμένου νά ἐκλεγοῦν συνήθως λαμβάνουν τήν «εὐχή» τῶν κατά τόπους Ἐπισκόπων, καί τῶν Ἱερέων, ἐκκλησιάζονται «ἐπιδεικτικῶς» στούς Ἱερούς Ναούς, συνήθως ἀπαγγέλλουν τό «Πιστεύω» ἤ τό «Πάτερ ἡμῶν», κατά τήν διάρκεια τῆς θείας Λειτουργίας, συμμετέχουν σέ περίοπτη θέση στίς λιτανεῖες στίς ὁποῖες παρευρίσκονται χιλιάδες Χριστιανοί, καί γενικά θέλουν νά ἔχουν σχέση μέ τήν Ἐκκλησία, κατά βάση γιά ἰδιοτελεῖς σκοπούς.

Τό ἴδιο κάνουν καί οἱ καί κατά καιρούς Πρωθυπουργοί, ὑπουργοί καί ἀρχηγοί τῶν Κομμάτων κατά τίς περιοδεῖες τους στίς Ἐπαρχίες, οἱ ὁποῖοι θέλουν νά φωτογραφίζονται ὅταν ἀνάβουν κερί στίς εἰκόνες, ὅταν ἐπισκέπτονται τούς Ναούς ἤ τούς Μητροπολῖτες ἤ τόν Ἀρχιεπίσκοπο στά Γραφεῖα τους, διότι καταλαβαίνουν τήν ἐπιρροή τῆς Ἐκκλησίας στόν λαό.

Ἐπίσης, στήν ἀρχή τῆς Κοινοβουλευτικῆς περιόδου καί στήν ἀρχή κάθε ἔτους τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς γίνεται ἁγιασμός στήν Βουλή ἀπό τόν Ἀρχιεπίσκοπο καί τά Μέλη τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου, τούς ὁποίους ὑποδέχονται μέ σεβασμό! Βεβαίως στό Κοινοβούλιο ψηφίζονται νόμοι γιά διάφορα κοινωνικά ζητήματα ἀφοῦ κανένα Κράτος δέν μπορεῖ νά εἶναι ἀπολύτως «Χριστιανικό», ἀλλά οἱ βουλευτές

εἶναι κατά βάση Ὀρθόδοξοι Χριστιανοί, καί θέλουν αὐτό νά τό ἐκδηλώνουν ποικιλοτρόπως.

Ἑπομένως, οἱ διάφοροι προσβλητικοί λόγοι γιά τήν Ἐκκλησία καί τούς ἐκπροσώπους της, σάν καί αὐτόν πού ἀκούστηκε ἐπισήμως στήν Βουλή, ἡ ὁποία Ἐκκλησία ἀγαπᾶ τούς πάντες καί ἔχει μιά δυνατή παράδοση καί ζωή, δέν περιποιεῖ τιμή σέ αὐτούς πού τούς χρησιμοποιοῦν, ὅταν ἀναφέρονται πρός τήν Ἐκκλησία, τούς Κληρικούς, ἀλλά καί πρός τόν Ἀρχιεπίσκοπο Ἱερώνυμο, ὁ ὁποῖος συμπεριφέρεται εὐγενικά σέ ὅλους καί τούς ἀποδέχεται χωρίς διακρίσεις.

Τά θέματα πού ἀναφέρονται στήν Ἐκκλησία καί στούς Κληρικούς της, ἰδιαίτερα στόν Ἀρχιεπίσκοπο Ἱερώνυμο, ἀντιμετωπίζονται μέ σοβαρότητα καί ὄχι μέ διαζευτικούς συνδέσμους σάν καί αὐτόν πού ἀναφέρεται στήν ἐπικεφαλίδα τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ.

Τό μόνο πού μέ παρηγορεῖ εἶναι ὅτι ἐνδεχομένως αὐτή ἡ φράση λέχτηκε σέ μιά ἀτυχή στιγμή ὑπερέντασης πού νομίζω σέ μιά ἄλλη στιγμή αὐτοσυνειδησίας καί αὐτοκριτικῆς θά ἀναθεωρηθῆ στήν πράξη.

Διαβάστε επίσης: «Όσοι ψήφισαν, αναλαμβάνουν μεγάλη ευθύνη έναντι Λαού και Θεού» – Ο Ναυπάκτου Ιερόθεος στο ope.gr για το νομοσχέδιο γάμου ομοφυλοφίλων